

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmatečné stížnosti vznesené generální prokuraturou na záštitu zákona právem: Postupem okresního soudu v Uh. Hradišti, jímž byl rozsudek ze dne 12. listopadu 1921, doručen stranám písemně, aniž byl veřejně prohlášen, porušen byl zákon v ustanovení § 231, 268, 458 tr. ř. a rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Uh. Hradišti ze dne 4. května 1922, porušen byl zákon v ustanovení § 466 tr. ř. Tento rozsudek se zrušuje a okresnímu soudu v Uherském Hradišti se ukládá, by po zákonu dále jednal.

Důvody :

V trestní věci proti Lambertu J—ovi a spol. pro přestupek proti bezpečnosti cti konalo se u okresního soudu v Uh. Hradišti poslední hlavní přelíčení dne 12. listopadu 1921 a po skončení průvodního řízení prohlásil soudce, že rozsudek bude vynesena později, nebo-li, jak je protokolováno: »že se vzhledem k důležitosti případu vyhrazuje rozsudek písemnému vyhotovení.« Po té však již soudce veřejného sezení ku prohlášení rozsudku nenařídil, nýbrž písemný rozsudek doručil státnímu zastupitelství dne 9. ledna 1922 a obžalovaným dne 10. ledna 1922. Proti tomuto rozsudku provedlo státní zastupitelství dne 10. ledna 1922 odvolání a navrhlo v prvé řadě zrušení rozsudku toho jako zmatečného, a odkázání věci ku projednání jinému soudci. Soud odvolací rozsudkem ze dne 4. května 1922 tomuto dovolání vyhověl, napadený rozsudek zrušil a přikázal věc okresnímu soudu v Napajedlích ku novému projednání a rozhodnutí v podstatě z toho důvodu, že veřejnost hlavního přelíčení dle ustanovení § 228 tr. ř. a veřejné vyhlášení rozsudku dle § 231 tr. ř. nebyly zachovány. Uvedený postup okresního soudu, jenž rozsudku neprohlásil při veřejném roku, nýbrž stranám jej doručil jen písemně, porušuje zákon v ustanovení §§ 231, 268, 458 tr. ř., dle nichž pro každý trestný rozsudek jest nezbytnou podmínkou, by především byl veřejně prohlášen. Řízení bylo tedy u okresního soudu v Uherském Hradišti neúplné, ježto se mu nedostává zákonného zakončení veřejným prohlášením rozsudku. Leč také rozsudek odvolacího soudu, jenž zrušil rozsudek první stolice, neodpovídá zákonu, neboť právní prostředek odvolání proti rozsudku okresního soudu předpokládá dle § 458, 463 tr. ř. řádně prohlášený rozsudek, jehož tu však vůbec nebylo a proto jest veškeré řízení od vydání písemného rozsudku až do nařízení odvolacího roku a vyhlášení rozsudku odvolacího soudu zmatečným, neboť dle § 466 tr. ř. lze podat odvolání pouze proti prohlášenému rozsudku, nikoliv tedy proti rozsudku, jenž bez prohlášení byl stranám jen písemně doručen.

Čís. 1042.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pod skutkovou podstatu řetězového obchodu nelze podřaditi jednání při němž dle okolností případu byla vyloučena způsobilost, stupňovati ceny, nebo zdržovati přechod předmětu potřeby na spotřebitele.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1922, Kr II 740/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Brně ze dne 15. července 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem řetězového obchodu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc přvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody :

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se zmatku dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. nelze upříti oprávněnosti. Jisto jest sice, že obchod, jak zjištěn jest v důvodech rozsudku, formálně jeví se býti obchodem řetězovým. Než rozsudek, jakkoli zjišťuje, že obžalovaný prodával sukna s výdělkem 20—25 Kč při 1 m, dospívá přece k závěru, že prodej děl se pod cenou skutečnou. Vysvětlení této nápadné okolnosti podává do jisté míry ovšem zcela nejasný obrat důvodů, že obžalovaný »ani producentem nebyl, ani solidním obchodníkem a skrýval jak původ, tak i nákupní cenu zboží, věda, že šlo o obchod nereelní«. Tímto obratem poukazuje rozsudek patrně na okolnost, že spisů na jevo vycházející a stížností též vytknutou, že šlo o látky Janem K—em v továrně ukradené a stěžovatelem přímo od něho koupené. Zákon ovšem v § 11 čís. 4 lichevního zákona pro formu pletich, spadající pod pojem řetězového obchodu, nevyžaduje zvláštního průkazu o způsoblosti, stupňovati ceny předmětu potřeby, usuzuje na ni již z povahy obchodu. Z toho však nevyplývá, že by šlo skutečně o řetězový obchod, jakmile v jednotlivém případě zmíněná způsoblost byla přímo vyloučena. Tomu může býti tak právě při obchodech věcmi, jichž nabyto bylo trestným činem hluboko pod skutečnou cenou, a jež i pod tou cenou dále byly prodávány. V případech takových nelze odvozovati trestnou povahu obchodu dle lichevního zákona ani z toho, že pachatel, nejsa obchodníkem, vsunul se nepovolně do přechodu zboží z výroby do spotřeby, poněvadž s takovým vsunutím není nutně spojeno též zdržování přechodu zboží do spotřeby a tím zásobování obyvatelstva předmětem potřeby. I řádnou cestou bylo by se dostalo zboží do spotřeby od výrobce teprv prostřednictvím grosisty a detailisty, což by bývala po případě delší cesta, nežli jakou dostalo se spotřebitelstvu zboží nabytého trestným činem. Ovšem dovozuje v tomto případě rozsudek též vedomí stěžovatelovo, že zvýšení ceny může zde nastati, ze skutečnosti, že prodal zboží židům v kavárně, o nichž mohl předpokládati a zajisté i předpokládal, že tito zboží pro sebe nepotřebují a že ho se ziskem dále prodají. Avšak i tito nakupitelé mohli býti spotřebiteli, zejména uvážili-li se, že šlo o poměrně malé množství zboží (10 m) na několikrát prodávané. A pouhý předpoklad stěžovatelův, neshodoval-li se se skutečností, což rozsudek nijak nezjišťuje, nemůže nahraditi ještě objektivní podmínku trestnosti. Jest proto rozsudek, vynesený v tomto případě na podkladě nepostačitelých skutkových zjištění, právně pochybeným.

Čís. 1043.

Nepodléhal-li obviněný v době, kdy obnova zastaveného řízení trestního mohla přijíti v úvahu, již vojenské trestní pravomoci, rozhodne o přípustnosti obnovy občanský trestní soud.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1922, N I 120/22).